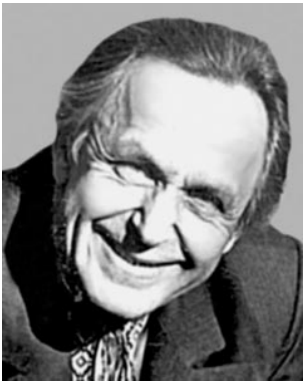

Н. Г. Крутенко

Падалка Яків Іванович

ПАДАЛКА Яків Іванович (13. 03. 1926, с. Межиріч Лебединського, нині Сумського р-ну Сумської обл. — 10. 12. 2000, с. Віта-Поштова Києво-Святошинського, нині Фастівського р-ну Київської обл.) — майстер художньої кераміки. Правнук [Ф. Падалки](#). Заслужений майстер народної творчості України (1997). Бронзова медаль ВДНГ СРСР (Москва, 1977). Премія імені К. Білокур (1993). Член НСХУ (1973), НСМНМУ (1990). Ремесла навчався в батька та діда. Працював 1950—65 токарем гончарних виробів у с. Віта-Поштова; 1965—68 — завідувачем гончарного цеху при радгоспі «Декоративні культури» (зелена зона Києва); 1968—86 — старшим художником у керамічній лабораторії на базі Зонального науково-дослідного і проектного інституту типового та експериментального проектування житлових і громадських будівель (Київ). Зберігав культуру традицій гончарного посуду Слобожанщини (баклаги, макітри, жбани, тикви); відроджував забуті форми (куришку, глечик «напитись — не облитись», музичний інструмент окарину). У творчому доробку — куманці, вази, таці, глечики, горщики, цукерниці, свічники, карнавки для олівців, попільниці тощо. Створював також анімалістичні (птахи, риби), тематичні («Гончарі на базарі», «Кий, Щек, Хорив, Либідь») вироби, скульптурні ілюстрації до творів І. Котляревського («Наталка Полтавка», «Енеїда»), Лесі Українки («Лісова пісня»), М. Гоголя («Вій»), до вірша Т. Шевченка «Сон» (техніка — глина, поливи, емалі). Роботам П. притаманне стильове розмаїття, пластична виразність, чітка лінійна структура, опоетизована декоративність. Вишуканість форм підкреслено мальованим, ритованим ліпленням. Учасник всеукраїнських, всесоюзних, зарубіжних мистецьких виставок від 1966. Автор книги спогадів «Доля гончаря» (К., 1999). Його вироби зберігаються у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (Київ), Національному музеї-заповіднику українського гончарства в Опішному

(Полтавська обл.), Шевченківському національному заповіднику в Каневі (Черкаська обл.), Полтавському краєзнавчому музеї, Національному художньому музеї Литви (Вільнюс), Російському етнографічному музеї (Санкт-Петербург).

Фотоілюстрації

Основні твори

попільниці — «Носоріг» (1965), «Бик» (1966), «Птаха» (1971), «Журавочка», «Їжак» (обидві — 1972); серії — «Фантастичні звірі й птахи», «Свічники» (обидві — 1968—70); скульптурні композиції — «Наталка і Возний», «Еней у пеклі» (обидві — 1969), «Лісовик», «Мавка і Лукаш» (обидві — 1971), «Співучий птах» (1977), «Звір-співак» (1984), «Їжачок-вусач» (1988); скульптури — «Птах», «Лев», «Кінь», «Поклик кохання», «Фантастичний звір»; підсвічники — «Химера», «Мавпа», «Дракон»; посудини — «Носоріг», «Бик» (усі — 1972), «Слон» (1973).

Рекомендована література

1. Гараєва М. Пошуки синього птаха // Україна. 1971. № 42;
2. Крутенко Н. Диво-глина з рук майстра // Там само. 1986. № 24;
3. Яків Падалка: Каталог. К., 1990;
4. Олійник Н. Яків Падалка // Укр. керамол. журн. 2001. № 1.

Бібліографічний опис:

Падалка Яків Іванович / Н. Г. Крутенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-882114>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).